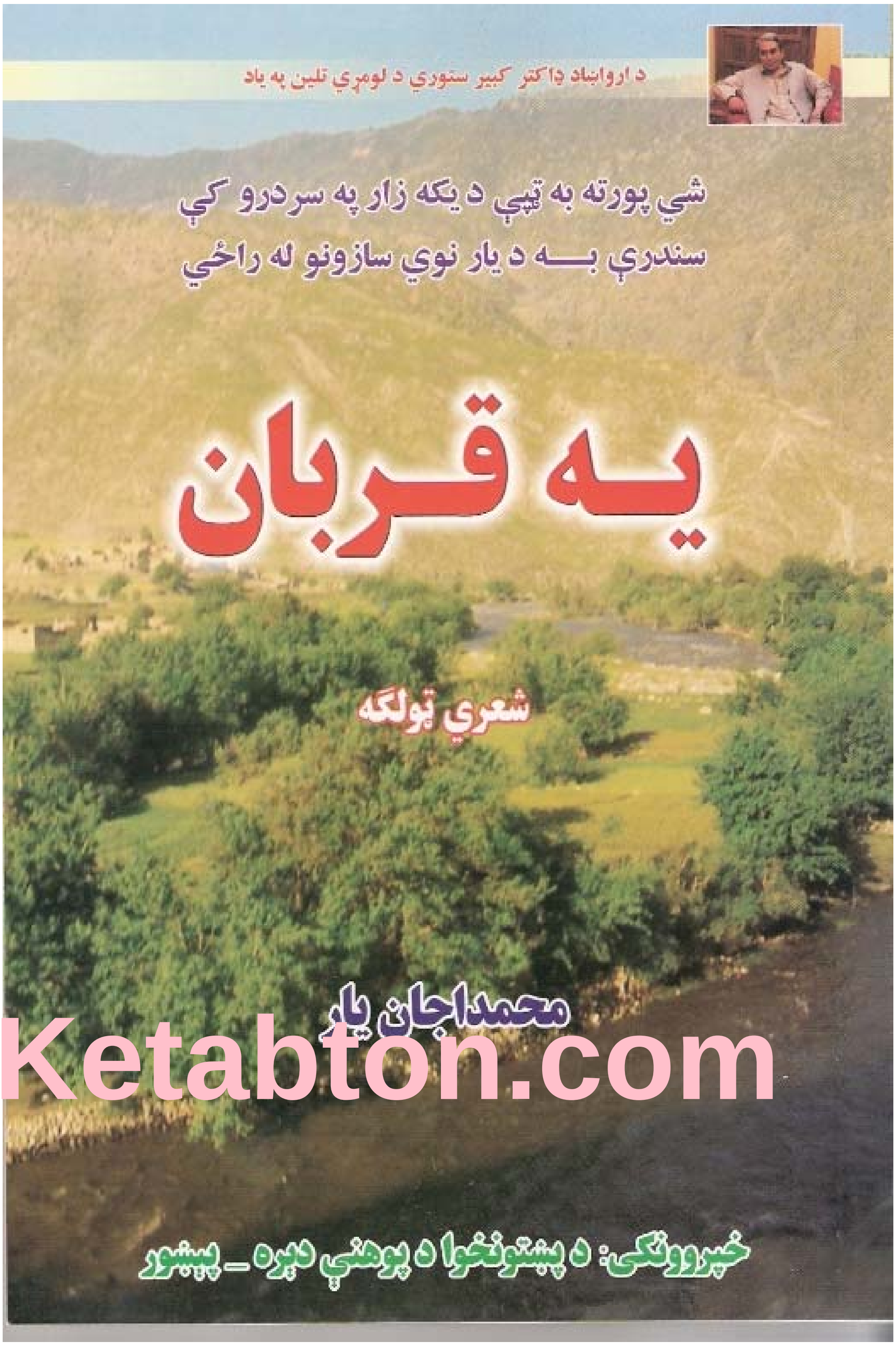

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

ځانګړنې:

د کتاب نوم	: *په قربان*
شاعر	:: محمدا جان یار
چاپ زیار	:: بصیر بېدار ستوري
خپرندوی	:: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ نېټه	:: اپریل 2007م /1386ل ـ حمل
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
کمپوزر	:: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يــه قـــربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان يار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــه وکتـای پـــر پېچ زلفــې د تـــرکــــو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پرېووت

"حمید بابا "

هنـر پخپلـه پېچلتيـا ده، کـه د مانـا پېچلتـا وي او کـه د وسـيلو (ژبـه، رنـګ، تـار، شـوندو، غـاړې، پـردې) حميـد بابـا د پاسـني بيـت پـه لـومړۍ مـصرع کـې ژبـه اړولـې ده. (کاشـکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلتـه مـا لـومړۍ مـصرع د شـعري وزن (تـول) ځنـې ژبنـي وزن (تـول) تـه واړولـه او هاغـه آهنګ او موسيقي، چې په شعري وزن کې يې لاره، اوس يې نه لري. يوه بله بېلګه:

سبا به بيا کډې بارېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بويوينه

ابهـام او ايبهـام دواړه خـوږې خوېنـدې دي، چـې د شـعر پـه بـام اشـارې کـوي. پـه دې لنـډۍ کـې د کوچيـانۍ پېغلـې انځـور دی. پـه ښـکاره خـو پکـې کوچيـان او کوچيـانۍ نـشته، ولـې د کډو بارېدل د کوچياني ژوند نږدې (قرينه) نښه ده.

دغـه راز د ګلانـو غـاړې ددې لپـاره هـسکې دي، چـې سـتا لـه لمنـې يـې خونـد او رنـګ اخيـستی دی. اوس چـې سـړی هـر څـومره دا مانـا پراخـوي (تفـسيروي) او راسـپړي (تعبيـروي) ځـای پکـې شـته. ښـکلی خيـال پـه لنـډ شـعر کـې راغلـی دی، نـو ځکـه شـاعر کـولی شـي د اوسـني وخـت بوخـت او سـتړي انـسان تـه داسې لنـډ او د خنـد شـعرونه وليکـي، چـې پـه لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي يا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زيـــاتوي هـــومره خـبره مـزه خوند

پېچلتيـــا او لنـــډوالی خـــور او ورور دي، چـــې د حـــساس ذهـــن خاونـــدان پـــسې ګرځـــي. نـــه وايـم چـې سـاده "پېچلـی" (سـهل المتنيع) ګونـدې هنـري ارزښـت کـم وي. توبـه توبـه داسـې نـه ده، ښـکاره داسـې ښـکاري چـې دا شـعر خـو هرڅـوک جـوړولی شـي، خـو زه وايـم چـې دا شـعر ډېـر کـم شـاعران جـوړولای شـي، ځکـه پـه سـهل المتنيع شـعر کـې بـه د کـلام پرېـووت سـاده وي، خو مانا به يې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول وربغاړه کوي:

څومره په ما ګران دي د اشنا ليدل
لاړمـــه بيـــا راغلمه اوس بيا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه ډېر ښکلی کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړی، وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هر څومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اوربدلی شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وایي: "شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یو ځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یواځې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن یوه تېپه وه وایه.

علي ګل پېوند

هامبورګ، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپین ږیري بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بیا یې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا یو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږدیو ته وکتل، بیا یې یو سوړ اسویلی وکړو:

ـ ارمان ارمان دی خپله وطنه!

د سپین ږیري بابا د زړه د تل نه راوتې اسویلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

ـ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو" لاس ته ناست یو؟

زه یو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې لیدل، ماته د سپین ږیري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بیخي اته‌اله پاتې شوم. د سوچونو یو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخیستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بیخي پته نه لګي"

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله مور وي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خیال شو، چا چې تر اوسه صرف د خپل وطن کیسې اورېدلي دي. چا چې تر اوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو یې د خپل بابا وطن نه دی لیدلی او بیا د فکرونو په نیلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمینان نښې لیدل شوې، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه لیدلي.

زه د اروپا په ښاپستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبیر ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نیولی شوم، په دې خیال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې یو بل حساس وطنپال او پښتو پال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما دغه قام پرست ملګری د خپلو لیکونو په هنداره کې د ورانده نه لیدلی و. دا محمدا جان یار و. یو شاعر، یو ناول نګار، یو افسانه نګار او ددې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان یار!

"یار" ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه یې راکړه، بیا یې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته یې غلي غوندې وویل:

ـ ملګریه! زه نه پوهېږم، چې څنګه به یو ځل بیا په خپله خاوره سپرلی وینم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښاپستونو سیلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو تورې لړۍ واضحه ښکاره شوه:

ـ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمدا جان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:

ـ روره ! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو

چې عقل بـه بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمدا جان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

ـ یاره ! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:

ـ ورورره ! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار" ته خو راواخله د وطن کیسه

لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمدا جان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟

دلته کـارغـان د بـل وطن راغلي

❋ ❋ ❋

د نیمو شپو ټپې دي ګرمې پکې

رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمدا جان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ماته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمدا جان یار د وطن ساندې وايي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سایل خبره چې "جبر نازولی وي" نو مور د وخت څپېړو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ موږه یې تعین نشو کولی. ما بـه لا نور سوچونه کول، چې محمدا جان یار راته وویل:

ـ ولې ملګریه ! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفـــا صفـا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

مـا ورتـه وويـل، چـې "يـاره" مـنم چـې سـتا پـه شـاعرۍ کـې رومانيـت هـم شـته، تغـزل هـم شـته، روانـي او موسـيقيت هـم شـته، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا ددې شعر نه هم خبر يم، چې:

دې خوار نصيب رابېل کړم د وطن د تاترو نه
پيدا ومـه خــزان کــې پـه خزان ورژېدم

"يـار" چـې زمـا نـه خپـل دا شـعر واورېـدو، نـو پـه سـترګو کـې يـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر يې وويل، چې هو لايقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه يو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

مـا د "يـار" پـه اوږه لاس کېښود، ورتـه مـې وويـل: غـم مـه کـوه وروره! پـه تـوره شـپه پـسې سبا راځـي او دغـه وخـت يـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وويـل، چـې: "واخلـئ تـاوده وړي، واخلـئ تـاوده وړي" ددې چغــې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چـې خيـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او وړو وړو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا يـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وويل:

د ظالمانو دې کور وران شي
چې يې تالا کړل زموږ ښکلي ګودرونه

لايق زاده لايق

ډایرېکټر
ريډيو پاکستان ـ کوهاټ
27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږ د یه قربان شو

بیا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخیستم یادونو
یوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناڅاپه راکټ راغی
ډز شو کلی زموږ وران شو

2005/3/16

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردي اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کړه زمونږ وران کلي ته راوړه
ستي لوړ مازدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لویې لارې په سر ها غټ چینار وسوځېده

کوڅې له برېتورو نه هر کلي کې خالي شوي
منګي شول دړې وړې چې سېتار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غږ نشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی د ښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم ورپکې پلار وسوځېده

په سوي کښ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وینو څاڅکي راورېږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نیولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خپرېږي د باروتو د عطرونو چم کې

د مینې خیال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا ستړی وړی کله خوب وړي ښاپستونو چم کې

کوچۍ خندا به بیا هېلبند دښتو کې پورته نشي
خوښي به رانشي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځي یاغي خیالونه خامخا یاغي مغزونه
زلمي به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د یار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مینه مې رقیب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلې غلې شور ولګېده

غماز راته په مینه باندې اور کړلو راپورې
په سپینو پرښتو باندې څه تور ولګېده

باران غوندې نظر یې اورېده زما په لوري
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مینې راغی زړه مې خور ولګېده

سور لاس د غمازونیوه مرۍ زما د مینې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټې دي
د یار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سین په غاړه سپینو شګو ، کوټنو سره لوبېږم

د هاړ سرو غرمو ته رغړم د سین سپینو شګو غېږ کې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جینکو سره لوبېږم

د سپېره ډاګ خړو خاورو د اغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د ماښام تورو تیارو نه کړمه ښېري لمن ډکه
د خپل وران کلي کوڅو کې له کوټو سره لوبېږم

خیال کې اوړي راوړي هغه ماشومتوب او زلمیتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شېبو ته اندېښنو سره لوبېږم

او سنی پړاو د ژوند خو بیخي هسې ګچې ګول کړم
تش بادېږي اسویلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

ځومره اوږده شوله په مونږه دا غمیزه نوره
بچې راوړې د نفاق توری بلا وطن کې

د غم غدۍ رالګېدلې ده په مونږه باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
یار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18
کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

قاتلان په غاړه کې ګردنۍ وړي
دا ښکاريان زما د غرونو غرڅنۍ وړي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې ريښې رېښې ګرېوان نه مې تڼۍ وړي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرو نښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راځغلي زموږ غرو ته
په غاښونو کې ددې وطن هوسۍ وړي

لږ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښا بست تېر نه وځې ياره
مَېن زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به تر لمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل ګرېوان تنهۍ، تنهۍ کړي
چې وربل یې پاس په وربځو ول په ول شي

تول بدرنګه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښاېست زموږ د کلي یو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د یه قربان او بیا غزل شي

ددې خپلې خاورې مینه راسره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د یار په کور چا اور دی لګولی
د هغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12

جرمني، بون

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شوندې اغزو بیا په ګلونو ایښي
مالګې غماز په پرهرونو ایښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب نښې یې په زړونو ایښي

افسوس له ډېرې بې وسۍ له لاسه
سرونه مور په زنګنونو ایښي

بیا به له کومه شي هغه ننګیالي
چې سپینې تورې یې په سرونو ایښي

ساتي به هغه خپل وطن له غیرو
چې هتکړۍ یې په لاسونو ایښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوره دښمن سره یې لوزونه ایښي

د تورو زېرمو د نیولو په نیت
زورور هرځای کې دامونه ایښي

بې اسوېلو نور څه کوی شي یاره؟
دښمن دې بیا په کور ګامونه ایښي

2003/5/22

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځل درانه ګامونه اخلم په کرار ځمه
څو پښتانه ګامونه اخلم خو هوښیار ځمه

دلته دا ټولې لارې ګوره هدیرې ته تللې
ځانته به نوې لاره ګورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زیاتي نه ځم ستنوم ګامونه
د مینې لاره باندې هر کله سرشار ځمه

ډېرو له ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسوېلو وي پاکه کړې په دا لار ځمه

په منصوري لاره یار درومي د جانان کلي ته
که رقیب لارې ټولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښاپست دې د زلفانو په تورتم واخیست
دې توري شپې رانه دا سپین سحر یو دم واخیست

په ترورمۍ کې را ایسار یمه رښا ده چېرې؟
پخپل نصیب کې مې ټول عمر د چا غم واخیست

په خلیته لارو چې درومي خود به لوېږي هغه
کسم که بیا مې په بدل لاره قدم واخیست

هره ادا به دې د زړه تا خچه کې ساتم اشنا
که دې په مینه کې قدم راسره سم واخیست

خپلو ورونو دم په پردو په غشو وویشتمه
د نفاق اور د یار په کلي کې هر چم واخیست

2005/1/6، کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نشمه
زموږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بیا یې سیاسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناست وم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږه د نادودو کیسې
د تباهۍ وسه په موږ باندې هر چا کړې ده

یمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټینګ پښتانه ګامونه اخلم یاره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لارې لارې ځي
خولې نه مې اوربدې اوربدې کوکارې ځي

اوردی لګېدلی په نصیب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لولپه شوه هسې دا ګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هرځه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چیغې مې هرخوا ته خوارې خوارې ځي

ګرځي غمازان د یار په کلي کې!
سوي اسویلي مې په ځواري ځي

2003/12/20، کلن، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نشئ جانانه زما ډېره بې وسي ده
دا لویه بدبختي موږ ته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غوندې ناسته دا بلا ده
په هېچا داسې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګینې تورې نه لا اوس هم په لړزه ده
خو دا ځلې په زور ددې دنیا راغلې ده

ددې بلا قوت او یاره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتي ورسره صلا راغلې ده

کولن 2004/12/31

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پترې د وچو شونډو اوبه غواړي

بیا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
سترګو نه دې مات کچکول کې څه غواړي

2006/1/28

* * *

څلوریزه

دلته خو هر چا خپله طالع ښه ازمایلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې د یرغلګرو پښېمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرې

راځئ چې وکړو سندرې زړو کې
پیدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زیاتي
نه ساتو بس دی زورورې زړو کې

د اتفاق او د ورورۍ په تمه
کینه نور نه ساتو هېچرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

یو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزوګانې مو شي غوره زړو کې

ځئ چې ګېلو او له ناندرو نه وځو
هیلې پیدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار و وېره او لړې زړو کې

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کورو ایلر 2001/9/7

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې نرى د پيپل پانه کې سلام دروړي
څه نوى شور رالګېدلى دى پېغام دروړي

زمورږ له پاسه د رڼو ستورو مرۍ غوڅې شوې
ډېوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوى ترې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لاروي په جل وهلى آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې تولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړي به، هر څوک يار ه ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام درړوي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنه زما تنه زه له تانه پاتې شوم
نصیب دې زما ورک شي له جانانه پاتې شوم

پردې اسمان دلاندې تورو وربځو کې مې ګوره
خبر نه یم له ځانه چې له ځانه پاتې شوم

د وخت د ناکردو نه رانه پاتې کلی کور شو
اشنا سره بې لوزه او بې ایمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کړه خندا له مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده له خندا نه پاتې شوم

هر چا دي رسولي قافلي خپلې منزل ته
دا زه لېوني یوازې له کاروانه پاتې شوم

کړې مېچنې مورې باندې واعظ له لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو له جهانه پاتې شوم

اوس ماته یاره پاتې د اسرې ځای چېرې نشو
خالي خالي لاسونه سرګردانه پاتې شوم

2004/3/11
جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

شرم، غېرت تللی ککرو نه دی
تور چم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې تاڼې شوې

2002/1/3 کولن، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو يې د نښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوګډه کړې
له هر نښتر د زړه نه سرې سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ويلو نشته هديره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تورلينګيو او د وخت وربي چړي له لاسه
ټولې دنيا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

ستړې بيبيانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زموږ هرځای کې انګازې لاړې

زه به تر مرګه له همدې ناخوالو سرټکوم
ياره دنيا نه ارمانجن او بې مزې لاړې
2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی مینې قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سوری، سوری سینه پرته ده

ګرد دی په سپین مخ باندې پروت دی وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې درته کومه تلوسه پرته ده

مونږه د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زموږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې ګورم خندنی غوندې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت اوس هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
ووایه ته زمانې ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اوروه دې د سکروټو بارانونه په مونږ
د آزادۍ مې د وطن سره وعده پرته ده

چې دې حېرانې ورځ ته وګورم پوکي بادوم
یاره ستا فکر کې همدغه وسوسه پرته ده

2006/2/6

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر را نه هسې په توبو تېر شوی دی
بې کاره لاس تر زنې په فکرو تېر شوی دی

د ژوند په راز خبر نشولو پټې ستر ګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندۍ او تربګنو تېر شوی دی

بې علمه به یو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشي
دا څومره بلا وخت دې په جنګو تېر شوی دی

ساعت ګړۍ خو نه ده له مودو مودو تېر وتی
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوی دی

هر چا شپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالۍ کړې
ټول عمر د یار تل په اسوېلو تېر شوی دی
2001/4/20
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثڼور

کوڅې زموږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکیه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه لیرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټټګ ټکور ورپکې هر وخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بیا ځلې په ګډا شي
وستلې میدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې ثڼور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو یاره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سېتار غبرګ د جانان شغ د نښترو غبرګ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غبرګ کې

ځي راځي غوبرګ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غبرګ کې

څُمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګېر وهلي به وېدې شي زورورو غبرګ کې

په شاړو دښتو او درو کې به تېپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپینو کوترو غبرګ کې

شي درې وړې منګوټې به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خوارۀ خوب وي سترګورو غبرګ کې

کم به نصیب وي یاره ستا د تېپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غبرګ کې
2004/10/19، راین په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې جونګړه جوړوله رقیب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

دربان دې پوه یمه مطربه تال دې بل شانې دی
څنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډي د حالاتو جادوګرو وکړې
څومره خوږه مینه یې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو سترګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سایل او د کاروانه کړله

هله به یاره ښه شعرونه او غزلې لیکې
که دې ټپه بیا له سندرو یه قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولی یمه شېخه
ولې ورکه دې کړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه څنګه د سوچه اسلامیت لار

کله هم خو داسې نه و چې تا وکړل
ده معلومه موږ ته ښه د شریعت لار

د سوچه ږیرې او ښې سپینو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل اورونه
اسلام هېر کړو تا نیولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو یې خپل دین له مرۍ ونیو
یاره ورکه شوه پښتو او د غېرت لار

2002/6/4
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل څه نشته

مزار ته مې د اوښکو ډیوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بازان خبرې غواړي

خیالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
یه خلکه دا به څنګ شي یتیمان خبرې غواړي

دي لارې جوړې کړي یتیمانو په مخ اوښکو
د ویر له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مینې حسن ګونګې ښاپېرۍ شوې
ګذران د مینې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که یاره شابه چې نن ستا د ټپې وار دی
غوږ غوږ دي تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نیولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خیر به کله غواړې دغو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځیري دې بېخي تمه تړې نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی میالي صیب لېونو لره

خوشې دې عبس رب په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوټمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي میدان پښتون دی تربګنو لره

اړوې لاسونه بیا غورزي کوې پردي ډول ته
نه ښایي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو یووړه پښتنه ناوې
مورې لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به یار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اندېښنو لره

2005/11/13

جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زياتي ووايه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووايه
لوظ به د مينې همدا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خير دی ومنه
مينه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې يار ته ځای ورکړو
راشه بيا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لاري نيولي ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کپسه ناسته
شېبې د خوشحالۍ زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راستنه ده
تاو شوی د غم شپول رانه مور چا ته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې ياراني له مرۍ نيسي
دا مينې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګير د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تيارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مينه، محبت لويه ګناه ده
ځه يار ه خدای دې مل شه ما خو تا ته نه پرېږدي

2000/11/18
د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولتېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پر دوکوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کاڼو بوټو خوارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پام چې دلته یې پرېنږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غوندې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګیدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غړې کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وړوکتوب شو په کوڅو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15
جرمن، کولن راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ساړه اسولي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زموږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي یاغي ژبه په ګډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بدرنګه سوداګر یې چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوړګي غلي غوږ کې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بیا کله دې سرونو له راځي

یو وخت به دا سرسامې ککرۍ شي دړې وړې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به تېپې د یکه زار په سرو درو کې
سندرې به د یار نوي سازونو له راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خوار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
وایي یار تا سره ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

پرېږده نوري بس دی د ارمان کیسې
بیا رته راواخله د جانان کیسې

چا ته ددې خپل زړګي حال ووایم
تېرې شوې په مونږه د خپګان کیسې

اوس د خوږې مینې کیسې پاتې دي
یوازې به کوي څو رقیبان کیسې

لاړه اوس خبره د کیسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کیسې

دې کیسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورو د جهان کیسې

چا هم راته ونکړه خوږه کیسه
ټولو راته وکړې د خپل ځان کیسې

یار ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښې د کابل جان کیسې

2002/4/8

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غیرت او د مېړانې کیسې وايي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو رابانده دې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لنډې لنډې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلې د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ده خوشحالي ده يار ه هر خوا پسرلی دی
دا ژوند يو داسي زمونږ له ويرونو سره دی

2003/12/2

* * *

يو شعر

زه به اتڼ زه سليمان د غره راواخلمه
بيا که توري بوري په سر ژړنکي اتڼ واچوي

2005/6/4

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کښالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مينې مرې ونيوه له ستوني
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما يې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا تښولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ايران له لاسه دي

يو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په مونږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترڅو چې پکې يارستاسې د سرو مال نه خلاص شو
نادودې اوس په مونږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلو ریزه

د تورې بورې سرته بیا ځلي ډول وخېږوه
یاغي بادونو د وطن د ناوې شال وړی دی

د ښار کوڅه په کوڅه اورمه پردې سازونه
چا د هوجرې نه مې منګی او سېتار تال وړی دی

✵ ✵ ✵
✵

کلونه وشول چې روان یمه په ورکو لارو
په کومه لاړ شمه چې ورشم د جانان کلي ته

دا ځل د زانو په کتار پسې مې نیت کړی دی
که په وزرو کې مې یوسي یو ارمان کلي ته

راین، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راوبښ کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سینګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پردي وطن کجیران رالوزي زما غرونو ته
ورته پامیر او یا تورغره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وربي بل احمد ته په شمله وتومبي
بیا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته میوندي کړیکې ته
په دښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مینې جنګ دی خیر دی ببرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د یار د وینې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه رانشې بې وخته دلته
کلي ښارونه کنډوالې دي پرتې

نصیب راوستې څومره سخته دلته
موږ ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سږ د همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
ددې بې رحمه شان توپان له لاسه

خدایزده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوږو اورم خوشې کارې بارې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته له شوي د ګلونو څانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر یو زړګی د غم په ټال کې زانګي
د کونړ یار هم دې غمونو وړی

2004/1/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې واره لېونۍ غونډې سرلوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېری ورته چا راوړی دی

کنډر کنډر کوڅو کې کنډونو باندې ګرځي
غېبې غرېږې په غوږ شي احوال ما راوړی دی

پام وکړي بیا روانه شي د شونډو په سر وایي
رېبار لکه چې حال د جانان بیا راوړی دی

د لارې لاروی په ښه نیولی شي ورګوري
تاثیر یې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منډه د کوټې بلې ته خېژي
چارګل یې غټ په پوزه ناروا راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلی یې یاره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچي پاڅېږه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر راغلی

غشي راوا خلئ په دا ژڼکو باندې یې ووېشئ
پردي بدرنګه سوداګر زموږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کڅ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو د ټوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خیر که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنیا به ګوري
د تاریخونو زوړ دښمن مې بیا په ور راغلی

تش اسویلی مې له خولې خېژي څه کولی شمه
د یار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلي

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

څو مره نادودې وکړې مونږ خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د تربګنۍ په رنځ پراته یو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته یو له مرګونو سره

خپله اګاه نه یو خو بل ته هډو غوږ نه نیسو
قبیلوي سیستم کې ښکېل یو له غمونو سره

یو ورو د بل وینو ته ناست یو عجیبه مخلوق یو
کله به سیال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر یاره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

ځمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

کله چې رایاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړي پکې مونږه چې خاپوړې دي
اوس خو هدیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چانه خپل جانان کلی

نوم یې وته پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمد اجان کلی

خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

2003/7/2

کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروانښاد ډاکتر کبیر ستوري
تـــه !

ســــوداا خیـــــستی یمـــــه څنګـــــه بـــــه شـــــي ســــتوري شــــــمارم
خـــــو کبیــــــر ســـــــتوری پکـــــــې نـــــــشته لـــــــه مـــــدا ره وتــــــی

دا د پـــــــښتون اســـــــمان انګـــــــړ راتــــــــه خــــــالي شـــــــو
زمــــــــونږه ســــــــتوری د یــــــــارانو لـــــــــه کتــــــــاره وتـــــــی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګ ښار

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانزدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د وير په چم کې اړولي دي
يوه شېبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقيب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هېچا نه راځي

وخت د مينې خون په ولجه وړی دی
ياره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه برېښنا غوندې له دې محلې چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یار دې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زر ولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20

کولن راین باغچه

✵ ✵ ✵

✵

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زمونږ فقیرې دوعاګانې هیڅ قبولې نه شوې
پردۍ پېرې بیا د خوارانو په بلۍ کېناستې

2002/6/25

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره موده کېږي ورته لپه د زارو نیسم
ښکاري پښتنه ده چې له مینې نه انکار کوي

زلفې کږې خورې له قصده تورې شپې بیا راولي
پوه یمه نادودې د خوږې مینې په یار کوي

جرمني، کلن ښار

نابلده باد

خیر کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا و پښتلی یم ځیګر کې

ورته سوچ یمه اخیستی دا به څنګ شي
کبرجن اشنا هېڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنډ و کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړي

پرې چې وړې مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دي په شر کې

یاره ستا د اسوېلو پروا چې نه کړې
نور ګودر په غاړه مه ځه مازدیګر کې

2001/2/25، جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصیبونو راپرېوتې له اسمانه تسه !
ستوری د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو ، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واکې نن د هغه چا راتلو کې ګورم

کیسې د ننګ او غیرت لاړلې په سین لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بیا پردي ډول ته نڅېدو کې ګورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مګې هم په ګینګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د یار سندرې ژاړي درته
چې خپل کاله کې ځان ورو ورو بې واکېدو کې ګورم

2003/3/12
جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مينه خوږه رانه په څه پاتې شوه

د نيمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سپېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نيمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به څه وايي راته
ګونګۍ شوه ياره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24

کولن، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خير کړې د مينې دنيا ورانه نشي
مينه کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښکليو په کوڅه زړګيه
چېرته خو په ښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښکې لارې

مينه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دی چې يار زړه په ايلبند کې پرېښی
کوچۍ سره مينه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهان چم کې

واړوه د مينې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسويلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
چوپې تلوسې شوې مرې ساه ګانې د زندان چم کې

کډې راپه سر شوې له مرګونو او ويرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه د بېوان چم کې

ګام په ګام يې سرې زموږ د خوار کلي چينې کړلې
ژاړي راته هر وخت د ړنګ کلي يتيمان چم کې

خدا بزده چې به شنې کوترې بيا زموږ په بام راشي
شور به د چونچڼو کله پورته شي دې وران چم کې

ځي په نابلده کنډوونو قافلې ياره
هر چېرې د بېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12

کولن، کورو ايلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره یا برېښنا ده رانیول کړي

څه کړېږي ورېږي ځوانۍ ورته اوبه شوې
توري سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نیولي د پېر دي
په بڼو باندې رسا رسا وېشتل کړي

سره منګي سره ګودر ته مازدیګر ځي
دنګه غاړه ځي د زړکي په شان تلل کړي

سترګو یووړه لېونۍ غونډې ښکارېږي
لاس کړئ پورته که خدای یار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسپانیې سانسیبا ستن ته !

سانسیباستن د سرو ګلونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جګو غرو او ځنګلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شیګو کې پرتې بربنډې

د لمباګانو ساحلونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
دلته د پېره دي ښکلاګانې تاکې
سپینې کوګۍ څومره ارزانه تاکې

ښاپست کې یې د جنتونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
یار د پامیر له ګړنګو راغلی
ستا د ښاپست په اورېدو راغلی

یې په رښتیا د یادګارونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره

2001/8/4
هسپانیه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څاڅکي عمر هسې راوربېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخیستلې
ور د مځکې ورته رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زموږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23
جرمني، د کولن هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بيا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا خو چوي درپسې
کړی زما په سينه تا د مينې کر اشنا

د اسوېلو بادونو يووړه د پګړۍ چړه مې
غشي د مينې مې خوړلي په ځيګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګه شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړلو هر غر اشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه ياره
پرې چې پردې ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ده

چې دا موږ ولې د ثيرمه لېوني يو ؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني يو

خپل کاله کې اتفاق زموږه نشته
سکني نه شو ټول عمر مېرني يو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني يو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډو کار دی
لاپو شاپو کې له هر چا مېړني يو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه يو
تمدن نه يو په تېښته غرني يو

محتسب راته دوري په لاس ولاړ دی
يوازې مونږه يې مېندلي دهرني يو

جنګ جګړه او تربګني زمونږ پښتو ده
دې نړۍ کې همدا مونږ يوازيني يو

يو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
ياره ټول عمر يو بل نه خواشيني يو

2001/5/2
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې تړولې مرۍ نه نیول شوي
بې وسي رارسېدلي ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کړېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پیدا نشي احساس د زړه په تل کې

یو تر بله زار بدل چې ورکې نه وي
یاره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

يکه زار

وبه خاندي سپوږې شونډې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مينه وي، ساندې به سازونه شي

بيا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سينو کې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو کې يکه زار غږ د ټپو شي بيا
شرنګ به د پېزيب سره د منګو او سېنارونو شي

غوڅې به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګيا به شي هرڅوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له خُماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي يارانو کې يار پاتې به يې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راين جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمو زر شئ بیا ډوله ته غورزې وکړئ
وخت راغلی بیا مورچل ته د ختو دی

زړه توره د بابا درسره واخلئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامیر له ګړنګونو پې نارې کړئ
موږ همغه پښتانه یو هېر دی نشي !

2001/10/18
کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانیانو
په ګډه مظاهره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شې
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شې

ګناهونه دې له ږیرې نه څڅېږي
شېخه بس دی زیاتي کوز که له منبر شې

* * *

یو خُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه ږیرو اړولی مېکیدې ته

په قدم قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دې چې چلېږي هدیرې ته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې ووایه
خوږې د مینې افسانې ووایه

د ګل په مات ډنډر راواخله کیسه
سندرې ښې د زمانې ووایه

ساقي څنګلاس ترزنې بیا ولاړ یې؟
حال دې د ورانې مېخانې ووایه

دا د وطن کیسې دې هېرې نشي
خبرې ښې د ویرانې ووایه

د ګل په زېړه پاڼه لیکه یارته
ورته دا تېرې کارنامې ووایه

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ښار

ځنګېدلی دی کوڅو کې نه ښکارېږي
ړنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوڅو کې خُماريان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مينې لاړې يارانې درپکې نشته

له کندړو دې راخېژي فريادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غېږ کې رقيب مينه د يار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

ددې بدبختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وره شوه انسانانو باندې
ځکه تېری، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړی په ضد ورسره
نن یې هغوی سره لوظونه وینم

بدې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم مېخانې او ډک خومونه وینم

د یار په چم کې پردی ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20
جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکاري درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا بېږو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کانې چې وشوې وايه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خبر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زياتي پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
يار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حیا

د فطرت په ښکلاګانو
تور نقاب دی راخوربږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخوربږي

له وحشت او مصیبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

اوښکې واوښتې څپې شوې
سور دریاب شو راخوربږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنیا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخوربږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
یو عذاب دی راخوربږي

دین مې نیسي له مرۍ نه
دی پخپله دی بې دینه

بې حیا د زمانې دی
ډېر بې اب دی راخورېږي

کافر دیو دی د وختونو
یاره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ یې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخورېږي

2002/10/5، جرمني کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نادودو مې جانانه ټول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې تور وربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلی ښار يې په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو ګوتو مې ټيکری رېښې رېښې کړو
تا وليد چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په ږېره دې اور پوري شه د سپينو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلی کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه رااوږده شول
په ما يې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې ياره سرې سکروټې رااورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپل لاس مو د اوطن کړو کنډواله
یو تر بله وکړه مونږ مقابله

تباهي مو خپل غریب وطن ته راوړه
اوس حېران یم چاته وکړم ګېله

چې هرڅه مو ټول په سیند باندې لاهو شول
شوه د یار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

د عبدالله مقري د یوې سندرې په پیروۍ

تورې ګورګورې، شنې ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

خپل کور او کلی مې یاد یږي
زړه مې نری نری خوږیږي
له توتان د توت له څانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

زما د جګو غرو وطنه
ګران یې خپل یار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ما ته شوې ګرېوانه ته سپينه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سينه کې زړګی چوي له انتظاره

نن جرګه د پيترسبورګ ماڼۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وايي دوباره

دغه دور عجيبه د زمانې دی
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هر څه ستاسې له اختياره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغانان نه لرې د ېنه بله چاره

ياره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27
بون، پيترسبورګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مينه مست شه مېخانې پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې ياراني پرېږده

تش په نامه د سپينې خولې قلنګ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهانې پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پيدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زمانې پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زياتي ونه درېږې
د وخت پيکه دا ډکې پېمانې پرېږده

ګرېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پرديو ترانې پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربګنۍ او افسانې پرېږده

خامخا ځې به د سيالۍ ميدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وګټې خولګۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وايي يار مينه کې زوړ دود د زمانې پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې پټوم

مه راچوه لاس پرېږده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلا کانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له کوه قافه هم وراړوم
نېغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې ووایې
سترګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچو شونډو

توره قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لارې سرې شوې دې چلېږې پرې تل سرې جنازې
قتل دی ګډ کلي کې هېڅ چا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دی پسرليه هډو را چې نشي
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل ياغي نصيب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښۍ شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غريب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهيد جانان په قبر کېده
يار دې د عمر مسافر شو کله بيا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دي يو ويشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښيار نه شول

2001/11/24

جرمني اورينګن

* * *

چې جدا مې د خوږې مينې جانان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

ساه نيولی اوس پردو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري ياره ژوند دې په المان شو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارواښاد روهي د لسم تلين په غونډه کې

مور به د هاغه په ياد د اوښکو ډيوې بلې کړو
تل به د هاغه د اند پښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا يادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13
جرمني، مونشن ګلادبخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته

دلته نوره ګرانه ګوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
رنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډه مه له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلی شین وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
اوښکې راورېږي فواره شوله

خير غواړه اوس ياره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6

براووايلر، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لراو بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسوېلو مې دا لښکر شو

ستا د مينې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مينې بال و پر شو

زړه به پاڼې پاڼې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بيا د ېخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمۍ پسې که دا ځلي سحر شو

د غاټولو به ټلونه شي ډاګونه
که کوشير زما د مات زړګي پرهر شو

بيا به جونې د منګو په سر کتار شي
ياره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې اېرې که راته وخانده

سپین مخ سره تور وربل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وخانده

راکاږه یو غشی په سینه زما
زړه خومې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نرۍ سرې که راته وخانده

بیا ولاړه او سه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړي یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
یا به دې د سپینې زنې خال شمه

ما په شنو یادونو زړه ترلی ستا
خوا ته مې نزدې کړه چې وصال شمه

نیت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لوګی دې د جمال شمه

ځای راته د زړه په کور کې راکړه ته
پرېږده چې دا ستا د مینې سیال شمه

یا مې لکه ګل وربل کې وټومبه !
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا ټول یادونه ولیکم
کله چې شاعر شمه ، لیکوال شمه

2002/5/31، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په موږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږمه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلي انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زموږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لاپې به نور بس د لر او بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې دښتې به ګلونه شي
څڼو کې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به ناري د مستو زرکو شي په غرو کې بیا
هره خوا خورې به ښې ورېمې د ګلابونو شي

لړې به خورې شي هره خوا به شي رڼا روڼا
بیا به په څپو څپو د ټول وطن سیندونه شي

ګلې ته هم څنډ وهه ګردونه تورو زلفو نه
پرېږده چې کاکل دې په سپین مخ بیا ولونه شي

تورې به ګورګورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زاڼو کتارونه شي

شپون به په شپېلۍ باندې هم خپلې ګوتې ټینګې کړي
ورکه به چوپتیا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژڼکې به ډوله ته له میدان نه دورې پورته کړي
یاره ښه به ګرم د یارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاریس کې

څومره په پاریس کې ښکلاګانې دي
ښکلي محلونه خنداګانې دي

هره خوا چې ګورې ښاېستونه دي
عطرو خوشبویې پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زاڼې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته پاڼې پاڼې دي

ګرځي ببر سري لېوني ځوانان
ډېرو ګرېوانونه تاڼې تاڼې دي

شنې کروندې هرې خوا تاکونه دي
سرو "واینو" چینې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته یې څومره په ښه شانې دي

ته به وایې چې ښکلي ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مینې سوداګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپینې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاریس کې د "هیفل" په سر
ټول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
یاره یارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاریس، فرانسه

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مینه وه یو بل نه ځارېدلو به
هر اختر حاشر کې ټولېدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې نادودې ناروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې دېرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللې وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پنډ د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې څه خوندونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدا پېرو هغه وخت کې څو مره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لورېینه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هر څه پرېمانه ټیټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څومره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته پور پسې
خامخا ورځې به ته ضرور پسې
ګران دربانده هغه خړ کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

* * *

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړې بد رنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بد رنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردي وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګی مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښا ېست پورې زړه مه تړئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2

جرمني، کلن روګندرف

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

څه وايې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور ددې کلي نه ګرانه ځم

اور يې راته مينه باندې پورې کړو
اوښکې توېوم له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وينې د زړه خورم له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
ياره بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه ځورېدلی يې

سترګه مې رپېږي رب دې خير کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی يې

مانه به ګېله لرې پوهېږمه
حق دې دی په ما که قهرېدلی يې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ژړېدلی يې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی يې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د يار په زړه راورېدلی يې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ماته ښاېست کې لکه ستورى د اسمان ښکاري
په ټولو ښکليو کې مې ښکلى خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپين سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُر و مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼيو ما له څه خير
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د خټو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
ياره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

2002/10/28،
د کولن جګې کليسا ترڅنګ

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر موږ ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوري راتوی شوی دی زمونږه
قهرېدلی یواځې موږ باندې اسمان دی

شیخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې ټولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وایي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافر یې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زموږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلګۍ

مه کفن څېرې نکړې غوږ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې څه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشو مه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حېران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کر د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترخو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردې کارغان به زیاتي نه پرېږدې، دې غرو ته زما

نورې خبرې راسره دې خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرایل په ګوتو ساه وباسي

د چا څپېړې د مغرور مخ هسې شین واړاوه
ټوله نړۍ ورته د ښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

د شهید وطن په چېغو بېګا وینښ شوم
ویلې بیا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي راباندې اوري
یوویشتمې پېړۍ دا استعمار دی

2001/10/25

جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شپې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن ټپونه او فريادونه شمارم

نسل د ډزدی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګانې دي هر چانه تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانيمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګيو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلی ګودرونه شمارم

زور د ګيدړو دی نن يار د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرڅنيو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپينه صفا خبره
نه به منې مينه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خو بل ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مينه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپينې خولې دې په يار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ ، فيننډال

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن يم
لکه بلبل په پسرلو مَېن يم

ګل به شم ومې ټومبه څڼو کې ستا
د تورو څڼو په قودو مَېن يم

ټال راکړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په ټالو مَېن يم

سودا اخيستی يمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن يم

پېرزو د سپينې خولې دې کمه نکړې
ياره دا ستا په شونډو سرو مَېن يم

2001/6/27،

هالنډ، فيننډال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وایي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
ثه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو، پردو تېر بېستو له ثیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره مونږ ته دا جهان ټول په رباب دی

2004/2/5

کلن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه څنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ ورانه وایه څنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نشته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه څنګه به شي؟

شېخ د جنت په تمه ناست دی هډو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله ورانه وایه څنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه څنګه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه څنګه به شي؟

چو په خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه څنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېر راته له ځانه دې جانان زما
ګران راته هر چا نه دې جانان زما

دومره خپل ښاپست ناز و ادا سره
هسې مهربانه دې جانان زما

مانه یې زړګی لا پخوا وړی دی
ښکلی خو بې شانه دې جانان زما

لوظ یې د مینې یار سره کړی دی
څومره خرامانه دې جانان زما

2003/3/6
جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شور راغلى دى
په خلکه زوړ دښمن مې بیا په کور راغلى دى

پښتون د توري شرنګ نه لا تر اوسه په لړزه دى
خدا ځلې د ټول جهان په زور راغلى دى

زما په کنډواله وطن بمونه راوریږي
د ټولې دنیا زړه کې راته تور راغلى دى

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلى دى

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اورول

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

ته په خیر راغلې قدردان اشنا
یو څو ګېلو ته غوږ نیوی شې که نه؟
تل دې ژوندی یې راته ګران اشنا
د وران وطن کیسې کوی شې که نه؟

ستا د سوري ګوګل په شانې زه هم
د زړه په سر باندې داغونه لرم
زه هم د خپل وطن په غم اخته یم
کړمه فریاد ژور زخمونه لرم
یه رنځېدلی پرېشان آشنا
زما په درد څه پوهېدی شې که نه؟

هر څه په پردي دي دا چې وینې دلته
سود پرې زموږ د زړونو کله کېږي
دا ارتقا د بل د مټو زور دی
دغه کارونه په فکرونو کېږي
موږ یو په ځان پورې حېران آشنا
څو اسویلي درسره وړی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا مرګونه به لیدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شي که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږه سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هرڅه دلته پوهېدی شي که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام څه شو؟
په تش وعدو یې تېر ایستلي ولس
د دوی جهاد هغه مرام څه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شي که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو څلی !
د چا په لمسه څو چړیانو مات کړل
څومره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران اشنا
دا مونږ سپېره راغونډوی شي که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شوندو راته غوږ کې وویل
بیا کوم جابر زما په کور راغلی؟
ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زوړ استعمار مې بیا په کور راغلی
اوس به کړو څه اسمعیل جان آشنا
یار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي شانې ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
خیر دی په زړه خو ستا د مینې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
یو قدم مخکې نشم تلای ډېر رقیبان لرم

کله دې شوې د زور کلې پښتانه وایې دا
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
تا سره یاره څو مره ټینګ عهد و پېمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخيستې له نظره ده

راغله زمونږ چم ته کومه زانه ده
چرته سپېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چېنار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېره موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ماته ښاپېرۍ د کوه قاف ښکاري
يا د پامير زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي ياره پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ماتېږي په رښتيا ويلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ويلو !

په ټوپکو هرڅه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
ستړي نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به یاره د هر چا د غربولو

2002/2/20
جرمني، کوروایلر

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نښته
مینه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نښته

ټوله صحرا د هېبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نښته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د ویر په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نښته

زاڼو غړۍ دي اوږدې کړي خدا ېزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سیسۍ نښته

لور د هر چا په لاس کې وینم ځي د ګلو لو ته
غرونو کې هم هغه نښترې او ثېړۍ نښته

ډکه ویاله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هیلۍ نښته

،2001/3/8

د راین په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته یم راغلی
راوادې ړوه سترګې څو ګېلو ته یم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بیا سور اور دی لګېدلی
د رنګې حجرې څنګ له څو تپو ته یم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته یم راغلی

ساقي دا ځلې خیر دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
یو ګوټ باندې څه کېږي سم غوپو ته یم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مینې لوږی کړی
دا مینه په ښتنه ده زه پښتو ته یم راغلی

د سرو شونډو په یاد مې خولګۍ وچه وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته یم راغلی

راټول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د یار د مړاو اوښکو څڅېدو ته یم راغلی

2002/5/9
جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

ننګ او غېرت تللی ککرو نه دی
تورچم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې شوې

2002/1/3،
کولن راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنډه خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې څيري ګرېوانه سره

څو پوري به دا سې لېوني ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړيمه قرانګوي وه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کې د يار دا خبره ونيسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راين، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زموږ اسمان نشته
زړونه لرو مینه کولی شو جانان نشته

د ښو غشو دې سینه سورۍ سورۍ کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مینې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دې شاړې پکې هغسې یاران نشته

هم پښتنې بيبيانې چړ غواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن یې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوا يخه کړه
د رقیبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسۍ اسویلي یاره ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدابږو ستا پشان نشته

2002/11/6، د کوروایلر جزیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه

چې په زړه مې راوربږي خود به ژاړم
د وطن د ګوګل سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښترې راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخيستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاريس په بازار خرڅ شولو لعلونه

ځئ مرغانو ځالې بل وطن ته يوسئ
مور په نورو دي پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانيول شوی له مری نه
رااوړده شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کورلويه بلا ده
له پخوا نه يې چيچل راته غابنونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د يار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه

که ټول یو شئ پښتنو ښه به درانه شئ
په پښتو وکړئ کسم چې پښتانه شئ

د مودو قبیلوي لانجې کړئ غوڅې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شئ

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه توتي غوندې رانه شئ

علم و فن باندې به خلاص شئ جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چا نه شئ

یار کړي تاسو ته منت پښتنو ورونو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حیا نه شئ

2005/6/2
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1. کوکارې — شعري ټولګه
2. سره ډولۍ — د لنډو کیسو مجموعه
3. د کونړ تاترې — تحقیقي او تاریخي اثر
4. ویر — شعري ټولګه
5. ترلې کڅوړه — د لنډو کیسو ټولګه
6. د لیلی دښته — ناول (سترګو لیدلی حال)
7. څانګه — ناول
8. هوسۍ — ناول
9. یه قربان — شعري ټولګه. همدا آثر

چاپ ته چمتو اثار

10. ګلاب او پرښته — ناول
11. سفرنامه — سفرونه
12. کلونه تالانونه — ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

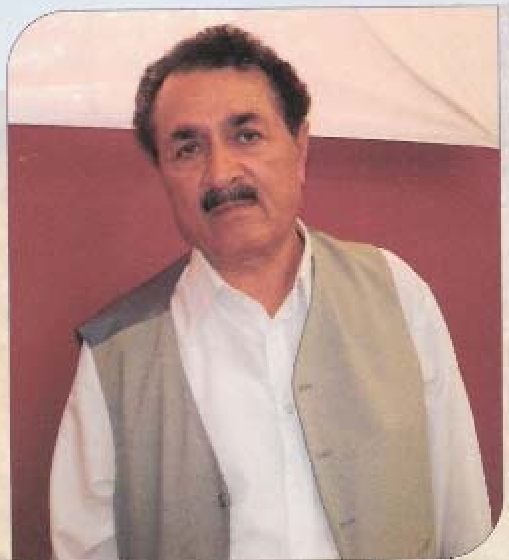

محمدا جان یار د عـبدالله جـان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸هـ ش کال کـې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامـنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کـلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوائد عامې او قبـایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چـې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پـورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هـم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپچاري: د دانش خپرندويي ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danishk2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library